

***A l'atenció del Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya**

APORTACIONS A LA CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA A L'ELABORACIÓ DE L'AVANTPROJECTE DE LLEI PEL QUAL ES REGULEN DETERMINATS ASPECTES DEL LLIURAMENT DE PRODUCTES ADQUIRITS A DISTÀNCIA

El Govern de la Generalitat de Catalunya, a través del Departament d'Empresa i Treball, ha obert una consulta pública prèvia¹ a l'elaboració de l'Avantprojecte de Llei pel qual es regulen determinats aspectes del lliurament dels productes adquirits a distància.

L'objecte de la proposta és realitzar una modificació del marc normatiu català existent, configurat pel Decret llei 1/2009, de 22 de desembre d'ordenació dels equipaments comercials² i per la Llei 18/2017, d'1 d'agost, de comerç, serveis i fires³, per a poder actualitzar els seus continguts i donar d'aquesta manera una resposta més eficaç a les necessitats del sector, tenint en consideració per a això la irrupció de nous models electrònics de distribució de mercaderies.

L'objectiu últim d'aquesta consulta, segons ha manifestat el propi Departament, és obtenir informació de la ciutadania i agents econòmics i socials interessats sobre aquells aspectes que han de tenir-se en compte en la futura modificació de la normativa comercial anteriorment citada, de cara a moderar les externalitats negatives que l'expressió física del comerç electrònic genera sobre el medi ambient, les infraestructures i la ciutadania.

Gorillas és un **supermercat de proximitat** especialitzat en el **lliurament a domicili de la compra realitzada a través de la seva plataforma digital**. En conseqüència, i com a part interessada i compromesa amb el desenvolupament sostenible de la indústria comercial catalana, realitzem els següents suggeriments en el marc del present procés de participació pública:

¹ Generalitat de Catalunya. (s. f.). Consulta pública prèvia a l'elaboració de l'Avantprojecte de Llei per la qual es regulen determinats aspectes del lliurament dels productes adquirits a distància - Participa Gencat. <https://participa.gencat.cat/processes/lliuramentproductesdistancia?locale=es>

² Bull·letí Oficial de l'Estat (2009, 22 de desembre). Decret llei 1/2009, de 22 de desembre, d'ordenació dels equipaments comercials. <https://www.boe.es/buscar/pdf/2010/BOE-A-2010-738-consolidado.pdf>

³ Bull·letí Oficial de l'Estat (2017, 1 d'agost). Llei 18/2017, d'1 d'agost, de comerç, serveis i fires. <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2017-11320>

SUGGERIMENTS

Segons un estudi de l'Agència per a la Competitivitat de l'Empresa, Acció, l'any 2020 la facturació del comerç electrònic a Catalunya superava els 3.773 milions d'euros, de la mà de 827 empreses, la qual cosa equivalia al 1,5% del PIB de Catalunya. Des d'un punt de vista social, el sector va ser responsable d'ocupar més de 18.000 persones. Així mateix, i a conseqüència de la pandèmia, la tendència de creixement del sector és clara: entre 2020 i 2022, la Generalitat de Catalunya calcula que el comerç electrònic ha crescut un 28%.

Totes aquestes xifres evidencien el **pes dels nous sectors econòmics vinculats al comerç electrònic a Catalunya**, a través d'un model que des del nostre punt de vista es construeix gràcies al desenvolupament de **nous canals de venda amb menor cost per al consumidor**, així com a **l'alta competitivitat del sector**, potenciada per la capacitat tractora d'actors com les plataformes digitals.

Catalunya ha de mantenir-se com una **regió de referència que asseguri un desenvolupament sostenible i ordenat del comerç electrònic** a nivell nacional, europeu i global. En aquest sentit, considerem que és clau que el Govern de la Generalitat tingui en compte les aportacions **d'actors rellevants de l'ecosistema del comerç electrònic** per a l'elaboració de directrius i normatives que permetin modernitzar el model de distribució de mercaderies urbanes a les ciutats de Catalunya, assegurant, al seu torn, una expansió sostenible d'aquests models de negoci.

Per aquest motiu, des de Gorillas volem agrair al Govern de la Generalitat l'oportunitat de poder participar en aquesta consulta pública prèvia amb les nostres aportacions i ens posem a la disposició del Departament d'Empresa i Treball per a abordar detalladament les nostres aportacions, que ampliarem i concretarem quan el text del Projecte de Llei estigui en fase d'audiència pública.

I. Sobre Gorillas: un model sostenible i respectuós amb les ciutats

Gorillas és un supermercat de proximitat que opera únicament en format en línia i que reparteix la compra a domicili als usuaris que realitzen les seves comandes a través de la plataforma. El seu principal objectiu és integrar-se en el teixit de les ciutats i barris en els quals opera i, per a això, treballa per garantir una **expansió sostenible i respectuosa amb l'interès general**.

La clau de l'èxit del model se sustenta en la **proximitat** entre els nostres supermercats i el consumidor, així com a **promoure un hàbit de consum més racional, eficient, sostenible i respectuós amb el medi ambient i la ciutat**.

El treball de Gorillas s'alinea amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible presentats per les Nacions Unides en 2015. En particular, el model s'orienta a assegurar un servei de repartiment a domicili compromès amb la protecció dels drets laborals i la promoció d'un entorn de treball segur i sense riscos (ODS 8). Gorillas té un fort **compromís social**, per això, des de l'inici de la seva operació a Espanya ofereix un **contracte laboral indefinit a tots els seus treballadors**. Al mateix temps, és una empresa implicada amb la comunitat i treballa en la inclusió de col·lectius desfavorits en la seva plantilla de treballadors.

Igualment, persegueix garantir modalitats de consum i producció més sostenibles (ODS 12) i contribuir a aconseguir unes ciutats i comunitats sostenibles (ODS 11). En línia amb l'Agenda per al Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides, el propòsit de Gorillas és integrar-se en el teixit de les ciutats i barris en els quals opera, a través d'una **expansió sostenible i respectuosa amb l'interès general**. Així mateix, aposta per una política de consum responsable i iniciatives encaminades a evitar el **desaprofitament d'aliments**, així com la **sostenibilitat de la seva**

operativa, gràcies a que els repartiments es realitzen amb bicicletes i motocicletes 100% elèctriques.

II. Sobre la futura regulació del comerç a distància

Gorillas es mostra favorable al fet que es regulin les activitats relacionades amb la nova economia que sorgeixen i operen actualment a les ciutats. No obstant això, considerem que el Govern de la Generalitat de Catalunya ha de tenir en compte les **especificitats intrínseques a cada model de negoci** a l'hora de regular, tenint en compte que hi ha una tendència a agrupar sota un mateix concepte negoci que són radicalment diferents i que únicament comparteixen el suport en línia. Així doncs, la futura regulació ha de garantir el creixement econòmic sostenible de les diferents modalitats de comerç electrònic.

A continuació, exposem les nostres aportacions, sobre la base de les preguntes orientatives plantejades per la Generalitat de Catalunya, en el marc de la consulta prèvia a l'elaboració d'un Avantprojecte de Llei pel qual es regularan determinats aspectes del lliurament de productes adquirits a distància.

Primer. Sobre la convivència amb la ciutat: horaris de distribució i criteris de localització dels magatzems

Des de Gorillas considerem que en l'actualitat coexisteixen a les ciutats diferents models de negoci, amb característiques i operatives diferents, dins del que es considera comerç electrònic.

Entenem que la Generalitat hauria de tenir en compte les diferents tipologies, establint una sèrie de condicions generals que actuïn de “paraigües”, per a tot allò que sigui comú a tots els models associats a aquesta activitat, però, al seu torn, haurà de tenir en compte aquelles característiques específiques en les quals els diferents models difereixen.

Amb vista a regular de manera adequada i adaptada a les necessitats actuals, suggerim a la Generalitat que no sols recapti l'opinió de tots els operadors econòmics, dels usuaris i dels treballadors, sinó que es dugui a terme un treball conjunt amb els actors apuntats per la norma, per a dissenyar una regulació que cobreixi totes les necessitats i contempli les especificitats pròpies d'aquesta activitat, a través, per exemple, de la creació d'un grup de treball que inclogui a totes les parts implicades en la norma.

Amb vista a regular de manera adequada i adaptada a les necessitats actuals, suggerim a la Generalitat que no sols recapti l'opinió de tots els operadors econòmics, dels usuaris i dels treballadors, sinó que es dugui a terme un treball conjunt amb els actors apuntats per la norma, per a dissenyar una regulació que cobreixi totes les necessitats i contempli les especificitats pròpies d'aquesta activitat, a través, per exemple, de la creació d'un grup de treball que inclogui a totes les parts implicades en la norma.

En la Memòria preliminar, la Generalitat posa en relleu la problemàtica de la sobrecàrrega a la via pública produïda pel repartiment individualitzat que es produeix amb el comerç electrònic. En aquest punt, la futura regulació hauria de tenir en compte les **característiques dels diferents models que conviuen a la ciutat**. Actualment, coexisteixen diferents models dedicats al repartiment de productes adquirits a distància, des de models tradicionals de repartiment, transport de paqueteria o serveis postals fins a les noves modalitats de repartiment d'última milla.

Segon. Sobre l'impacte al medi ambient: mobilitat sostenible i elèctrica

Amb l'objectiu de minimitzar l'impacte **en el medi ambient**, cal apuntar que, des dels seus inicis, Gorillas realitza els seus repartiments amb vehicles de dues rodes i 100% elèctrics, la qual cosa té un impacte positiu en el medi ambient, contribuint a la reducció de les emissions de CO₂ i a la millora de la qualitat de l'aire a les ciutats. En línia amb l'anterior, Gorillas s'ha marcat com a objectiu arribar a aconseguir les zero emissions en tota la seva operativa pròpia i dependre al 100% en energies renovables per a l'any 2034. Gràcies a aquesta política, s'han estalviat 4.960

tones de CO2 procedents, entre altres, de l'electricitat, la calefacció o la refrigeració dels locals. Aquestes dades equivalen a 30.908 vols entre Berlín i París.

D'aquesta manera, amb nostra política de sostenibilitat donem suport a l'objectiu de la Generalitat de Catalunya que persegueix implementar una **estratègia verda en el retail en general**.

D'altra banda, cal apuntar que cada supermercat de Gorillas cobreix aproximadament un radi de 2 quilòmetres el que fa que els desplaçaments per a fer el repartiment, a més de fer-se en vehicles elèctrics de dues rodes, siguin més curts. El model de Gorillas es basa en la proximitat entre els locals i el consumidor, la qual cosa fa que el repartiment sigui més eficient

Així mateix, Gorillas treballa per a contribuir en què les cadenes de subministrament siguin més sostenibles, a través de la seva **aposta pel producte local** la qual cosa redueix considerablement la cadena de subministrament i el desaprofitament d'aliments. Així mateix, el desaprofitament d'aliments s'evita no sols amb la reducció de la cadena de subministrament, que allarga la vida del producte, sinó també gràcies a les iniciatives de col·laboració amb ONGs, a les quals es donen aliments, així com iniciatives per a donar-li una segona vida als productes que no s'han venut en la plataforma, PackSOSStenible4. Gràcies a aquestes iniciatives, Gorillas ha reduït 660 tones de CO₂ i segó 260 tones de menjar d'anar-se a les escombraries en el que va de l'any 2022.

Tercer. Sobre la convivència amb el veïnat.

En relació amb la convivència d'aquests models amb els veïns, la Generalitat assenyala com a externalitat negativa els **sorolls i els fums** que aquests produeixen, així com el problema que sorgeix per l'operativa 24/7.

En resposta a la primera, cal destacar que Gorillas **dissenya els seus supermercats de manera que tinguin el menor impacte en les comunitats en les quals s'instal·len**, treballant així per evitar externalitats negatives. Els supermercats de Gorillas disposen de zones diferenciades, les quals permeten que totes les activitats associades a l'operativa es realitzin a l'interior del local: (i) zona d'aparcament de bicicletes i motocicletes elèctriques; (ii) zona de descans i espera dels treballadors; (iii) àrea de recepció de mercaderies.

Igualment, pel que fa als **sorolls i fums**, cal apuntar que en els locals de Gorillas no hi ha instal·lacions de fums ni cuines, ja que no és necessari per la pròpia activitat de supermercat que es desenvolupa a l'interior del local.

Igualment, pel que fa als **sorolls i fums**, cal apuntar que en els locals de Gorillas no hi ha instal·lacions de fums ni cuines, ja que no és necessari per la pròpia activitat de supermercat que es desenvolupa a l'interior del local.

D'altra banda, en relació amb una altra de les preocupacions assenyalades per la Generalitat, els locals de Gorillas no estan oberts les 24 hores del dia i operen en un horari comercial estès.

Quart. Sobre la idoneïtat de l'instrument jurídic.

L'última de les preguntes orientatives proposades per la Generalitat girava entorn de la idoneïtat de regular l'activitat del comerç electrònic a través d'una norma amb rang de llei; concretament, modificant el **Decret llei 1/2009, de 22 de desembre d'ordenació dels equipaments comercials** i la **Llei 18/2017, d'1 d'agost, de comerç, serveis i fires**.

En la realitat actual, existeix una falta de regulació pel que fa a models de negoci com el de Gorillas o altres similars. Aquesta falta de regulació ha comportat una inseguretat **molt més jurídica que pràctica**; ja que, en la realitat pràctica, proveïdors de serveis i consumidors han generat en els últims anys una interdependència fèrtil que ha contribuït a l'evolució del comerç, promovent la sostenibilitat, augmentant la competència i ajudant a fer una tasca tan mundana com "la compra del supermercat" a gent amb discapacitat i amb mobilitat reduïda. En aquest sentit, consumidors i usuaris s'han vist beneficiats per aquest pas cap al futur en una profitosa simbiosi.

No obstant això, tal com apuntàvem, la **inseguretat** ha estat més jurídica que pràctica. Diferents Administracions han decidit assumir la responsabilitat de regular el comerç electrònic per a fer front a les possibles externalitats negatives que pot tenir qualsevol model de negoci innovador. D'aquesta manera, Ajuntaments i municipis de tot el territori català han començat a exercitar els seus poders per a regular de **manera dispar** les activitats econòmiques del lliurament de productes adquirits a distància. Aquesta disparitat normativa ha generat una inseguretat jurídica cada vegada més evident, que no solament afecta als proveïdors de serveis com Gorillas, sinó que afecta la ciutadania que cada vegada es recolza més en serveis que potencien, faciliten i col·laboren en la millora del seu dia a dia.

Per tot això, Gorillas considera que aquesta dissemblança normativa constitueix una crida a la Generalitat perquè reguli de manera proporcionada, raonable i dins dels seus límits legals les activitats de l'e-commerce. Això és necessari no sols per fer front a la inseguretat i disparitat jurídica, sinó també als conflictes competencials entre la Generalitat i els municipis. Resulta evident que els Ajuntaments, fins i tot sent actors claus i directes en el desenvolupament de l'activitat ciutadana i econòmica, **no disposen de la legitimitat competencial absoluta per a regular les activitats econòmiques associades al lliurament de productes adquirits a distància**. En definitiva, atès que actualment aquest tipus d'activitats es veu sotmesa a aquesta mena de **conflictes competencials** es requereix una norma de rang legal que emani del Parlament i l'impuls del qual competeix directament al Govern de la Generalitat.

Doncs bé, Gorillas coincideix amb l'objectiu de la Generalitat i considera oportú modificar aquestes normes de rang legal amb la finalitat de regular l'e-commerce, ja que d'aquesta manera quedaran previstos i coberts els següents **conflictes competencials**:

I. Relatiu a la competència de la Generalitat en matèria de Comerç

L'article 121.1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (d'ara endavant, **l'Estatut**) explicita que *“Correspon a la Generalitat la **competència exclusiva** en matèria de comerç i fires, que inclou la regulació de l'activitat firal no internacional i l'**ordenació administrativa de l'activitat comercial**, la qual al seu torn inclou en tot cas*

- a) La determinació de les condicions administratives per a exercir-la, la dels llocs i els establiments on es dugui a terme i l'**ordenació administrativa del comerç electrònic o del comerç per qualsevol altre mitjà**”.*

En aquest sentit, és una competència destinada únicament a la Generalitat el regular les activitats comercials electròniques que operen en el territori, com és el cas de Gorillas. En concret, els llocs i establiments on es duen a terme.

II. Relatiu a la competència de la Generalitat en matèria de Defensa de la Competència

L'article 154 de l'Estatut assenyala que *“Correspon a la Generalitat la **competència exclusiva en matèria de promoció de la competència en els mercats** respecte de les activitats econòmiques que s'exerceixen principalment a Catalunya Aquesta competència inclou en tot cas:*

- a) L'execució en mesures relatives als **processos econòmics que afectin la competència**.*
- b) La inspecció i execució del **procediment sancionador**.*
- c) La **defensa de la competència en l'exercici de l'activitat comercial**.*”

Referent a això, és necessari remarcar el paper que estan exercint els nous models de negoci, com Gorillas, en la **fase minorista** de la cadena alimentària de l'economia catalana. En efecte, empreses d'aquest tipus constitueixen un nou agent en la fase minorista que permet incrementar la competència, augmentant així les possibilitats per al consumidor. No obstant això, Gorillas no és un competidor directe o exclouent del petit comerç, agent que es nodreix de Gorillas per ser proveïdor seu, sinó que és un complement al petit comerç.

Per tot això, la regulació de l'e-commerce és una matèria de promoció de la competència del mercat català.

III. Relatiu a la competència de la Generalitat en matèria d'Urbanisme

L'article 149 de l'Estatut consagra el següent:

“5. Correspon a la Generalitat, en matèria d'urbanisme, la competència exclusiva, que inclou en tot cas:

- a) La regulació del **règim urbanístic del sòl**, que inclou, en tot cas, la determinació dels criteris sobre els diversos tipus de sòl i els seus usos.*
- b) La regulació del **règim jurídic de la propietat del sòl** respectant les condicions bàsiques que l'Estat estableix per a garantir la igualtat de l'exercici del dret a la propietat.*
- c) L'establiment i la regulació dels **instruments de planejament i gestió urbanística**, així com del seu procediment de tramitació i aprovació.*
- d) La **política de sòl i habitatge**, la regulació dels patrimonis públics de sòl i habitatge i el règim de la intervenció administrativa en l'edificació, la urbanització i l'ús del sòl i el subsol.*
- e) La protecció de la legalitat urbanística, que inclou, en tot cas, la inspecció urbanística, les ordres de suspensió d'obres i llicències, les mesures de restauració de la legalitat física alterada, així com la disciplina urbanística”.*

Cal assenyalar que el **Decret llei 1/2009, de 22 de desembre d'ordenació dels equipaments comercials**, que es pretén modificar, té també molt present les possibilitats urbanístiques i la **seva afectació a l'exercici de serveis**. Tant és així, que el seu article 10.1 indica que: *“El planejament urbanístic vigent i el que s'aprovi queda afectat per les determinacions d'aquest Decret llei.”*

Això és així perquè el legislador català de 2009 coneixia folgadamente les possibles afectacions econòmiques que poden tenir les normatives urbanístiques, els plans derivats i especials, l'impuls i l'aprovació dels quals definitiva competeix als Ajuntaments. Per aquesta raó, el legislador català va vincular les aprovacions dels plans derivats al Pla General d'Ordenació Urbana a l'aquiescència autonòmica de la Generalitat o, almenys, al seu coneixement i **intervenció procedimental**.

Per tot això, suggerim a la Generalitat **reforçar la protecció de l'e-commerce en aquest nivell**, impedit que els Plans urbanístics puguin envair competencialment el que competeix a la Generalitat, això és, la regulació de l'activitat d'aquest servei electrònic a través dels usos del sòl, entre altres mitjans.

III. Col·laboració i diàleg amb la Generalitat de Catalunya

Tal com s'ha esmentat al principi de l'escrit, Gorillas s'ha mostrat sempre favorable a la regulació, en particular, a regular l'activitat del repartiment a domicili, ja que això genera seguretat jurídica a tots els models que exerceixen aquesta activitat. Des de la companyia es defensa que una bona regulació que legitimi l'activitat del repartiment, aporti homogeneïtat i seguretat jurídica per a tots els actors, alhora que es promou una bona relació amb la comunitat i l'entorn urbà.

No obstant això, Gorillas es posiciona en contra d'imposar mesures que suposin una prohibició sense condicions de tals activitats en l'àmbit territorial, temporal o administratiu. Per aquest motiu, Gorillas considera que privar a la ciutadania de poder tenir al seu abast models com el que ofereixen els supermercats de proximitat en línia amb repartiment d'última milla resulta contrari al correcte desenvolupament del sector del comerç, a l'activitat econòmica i a les regles de la lliure competència a Catalunya.

Per tot l'anteriorment exposat, des de Gorillas ens volem posar a la disposició del Govern de la Generalitat de Catalunya, al llarg de les diferents fases del procés d'elaboració d'aquesta normativa, amb ànim d'apostar per polítiques que contribueixin al progrés de Catalunya i la seva societat, en benefici dels ciutadans que la conformen. Per a això, el Govern ha de nodrir-se de les bones pràctiques promogudes per aquesta mena de models i, d'aquesta manera, dissenyar una regulació que s'adapti a les necessitats que sorgeixen amb l'aparició de nous models.

Des de Gorillas considerem que, davant la proliferació de nous models associats al comerç electrònic, entre tots podem oferir alternatives que siguin sostenibles, responsables amb l'entorn, amb la ciutat i els veïns, en línia amb els objectius definits en la Memòria preliminar de cara a l'elaboració d'un futur projecte legislatiu en aquest sentit.